DETALJNI NASTAVNI IZVEDBENI PROGRAM		
Studijski program: **Preddiplomski** **Grafički dizajn i vizualne komunikacije**	Akademska godina: 2026./2027.	Akademija primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci

OSNOVNI PODACI O PREDMETU							
Naziv predmeta	Povijest umjetnosti 20. stoljeća						
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Katarina Rukavina						
Asistent/ asistentica	mag. Katerina Jovanović						
Status predmeta (obvezni ili izborni)				**obvezni**			
Broj ECTS –a: 3	Zimski semestar			**Ljetni semestar**			
	P	V	S	P	V	S	
				15		15	
Vrijeme konzultacija							
Kabinet	A – S129						
Telefon	098 66 38 98						
e-mail	katarina.rukavina@uniri.hr						
Web stranica predmeta							

OPIS PREDMETA

Ciljevi predmeta

Razmatranje osnovnog tijeka moderne umjetnosti koji je vodio suvremenim umjetničkim praksama. Razumijevanje povijesti umjetnosti kao oblika analitičke „arheologije znanja“, koji interpretativno re-konstruira različite kontinuitete i diskontinuitete povijesnog zbivanja umjetnosti. Razvijanje i obogaćivanje pristupa i fonda znanja o umjetnosti 20. stoljeća kao temelja suvremene umjetničke produkcije i recepcije.

Korespondentnost i korelativnost programa

Povijest umjetnosti 19. stoljeća, Teorija vizualnih umjetnosti A i B, Suvremena i recentna umjetnost

Očekivani ishodi učenja (razvijanje općih i specifičnih kompetencija – znanja / vještina)

Studenti/ce će moći:
- prepoznati osobine stilskih pravaca 20. stoljeća
- primijeniti metodu likovne analize na pojedina djela te identificirati njihovu stilsku, povijesnu i kronološku pripadnost nekom od umjetničkih pravaca 20. stoljeća
- samostalno istraživati i kritički prosuđivati nacionalnu umjetnost 20. stoljeća

Sadržaj predmeta

Predmetni okviri kolegija Povijesti umjetnosti 20. stoljeća su otvoreni kao što je i njena građa gotovo nepregledna. Stoga je i metodološki pristup fleksibilan i njime se fokusiraju osnovna problemska čvorišta, mjesta i linije umjetnosti 20. stoljeća. Ona se razvija kao niz dekonstrukcija i diskontinuiteta, ali i kao kontinuitet od nastanka rane modernosti, preko pokreta, pravaca i pojedinaca povijesne avangarde i zrele moderne do neo- i post-avangarde te fenomena postmodernizma, razlijevajući se u nepreglednu i bezgraničnu deltu pristupa i postupaka produkcije svjetova umjetnosti.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)

Model A i model B	
Predavanja x Seminari i radionice x Vježbe Samostalni zadaci Multimedija i Internet	Obrazovanje na daljinu Konzultacije x Laboratorij Mentorski rad Terenska nastava x Ostalo
ONLINE NASTAVA	
Predavanja Seminari i radionice Vježbe Samostalni zadaci Multimedija i Internet	Konzultacije x Mentorski rad Terenska nastava Ostalo, navesti (projektna nastava i sl)

*Temeljem Preporuke UNIRI i Rasporedom sati označiti oblik nastave predmeta

Obveze studenata (opisati):

Redovito pohađanje nastave (najmanje 70%). Pristupanje kolokvijima i završnom pismenom ispitu. Izrada i prezentacija seminarskog rada na odabranu temu iz umjetnosti 20. stoljeća u Hrvatskoj. Bez predaje i prezentacije seminarskog rada ne može se pristupiti završnom ispitu.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

- Označiti masnim slovima (boldom) samo relevantne kategorije i umjesto nultih vrijednosti unijeti odgovarajuće bodovne vrijednosti ECTS-a
- ukupan broj bodova u različitim kategorijama odgovara ukupnoj vrijednosti ECTS-a predmeta

Pohađanje nastave	0,2	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0,4	Eksperimentanli rad	
Pismeni ispit	0,6	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,4+0,4	Referat		Praktični rad	

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:
(Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije)

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:
(Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studiranju Akademije)

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Pohađanje nastave: 10 bodova
Kontinuirana provjera znanja: 40 bodova (20+20)
Seminarski rad: 20 bodova
Pismeni ispit: 30 bodova
Ukupno: 100 bodova

Opća napomena
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 50 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.
Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave.

Završni ispit
Završni ispit je obavezan za sve studentice i studente koji su stekli 50 i više ocjenskih bodova tijekom nastave.

UKUPNA OCJENA USPJEHA:
Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena.

Obvezna literatura

Arnason, H.H. (2009.). Povijest moderne umjetnosti. Zagreb: Stanek.

Pelc, M. (2012.). Povijest umjetnosti u Hrvatskoj. Zagreb. (poglavlja vezana uz umjetnost 20. stoljeća)

Šuvaković, M.: Video pojmovnik umetnosti i teorije 20.veka, (https://vimeo.com/channels/umetnost20veka)

Dopunska literatura

1. Frampton, K. (1992.). *Moderna arhitektura. Kritička povijest*. Zagreb: GNZ.
2. Gamulin, G. (2001.). *Hrvatsko kiparstvo XIX. i XX. stoljeća*. Zagreb: Naprijed.
3. Gamulin, G. (1987./1988.). *Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća.* Svezak I i II. Zagreb: Naprijed.
4. Goldberg, R.L. (2003.). *Performans od futurizma do danas*, Zagreb: Test-Teatar studentima.
5. Kalčić, S. (2005.). *Neizvjesnost umjetnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
6. Križić-Roban, S. (2013.). *Hrvatsko slikarstvo od 1945. do danas*. Zagreb: Naklada Ljevak..
7. Lucie-Smith, E.(2003.). *Vizualne umjetnosti dvadesetog stoljeća*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
8. Pevsner, N. (1990.). *Pioniri modernog oblikovanja*. Zagreb.
9. Ruhrberg i dr. (2004.). *Umjetnost 20. stoljeća*. Zagreb: Taschen/VBZ.
10. Stangos, N. (1997.). *Concepts of Modern Art (Fauvism-Postmodernism)*. London: Thames&Hudson.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Način praćenja kvalitete i uspješnosti nastave voditi će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA, LJETNI SEMESTAR ak.g.2026/2027.

Red.br.	Tema
1	Uvodna semestralna rekapitulacija
2	**RANI MODERNIZAM I AVANGARDE** Uvod u povijest umjetnosti 20. stoljeća: fovizam
3	Ekspresionizam i simbolizam u modernoj umjetnosti i odmaci – boja, izraz i čovjekova sudbina – ekspresionizam, metafizičko i magično slikarstvo
4	Lomljenje i pokretanje oblika u prostoru i vremenu – kubizam, futurizam, analiza, sinteza, geometrizacija, stilizacija
5	Veliko poricanje vizualne reprezentacije – apstrakcija i bespredmetni svijet slike – Kandinski, Maljevič, Mondrian
6	Izdvajanje antiumjetnosti kao stava – dadaizam, M. Duchamp, nadrealizam
7	Vrijeme utopija povijesnih avangardi – “vidjeti iznova”/neoprimitivizam, umjetnost i

	optimalna projekcija u budućnost – ruska avangarda, konstruktivizam
8	Zrela moderna – redukcionizam, funkcionalizam, , neoplasticizam, purizam, internacionalni stil, Bauhaus
9	Kiparstvo u kontekstu prve polovice 20. st. – od redukcije do konstrukcije i strukture
10	**VISOKI MODERNIZAM** Umjetnost sredine stoljeća u SAD – konstrukcija geste: apstraktni ekspresionizam, slikarstvo akcije, slikarstvo obojenog polja, postslikarska apstrakcija Umjetnost sredine stoljeća u Europi: umjetnost kao egzistencijalno iskustvo događanja svijeta - spacijalizam, enformel, sirova umjetnost, tašizam
11	**KASNI MODERNIZAM** Umjetnost 1960ih godina u Europi i SADu: preispitivanje i proširenje pojma umjetnosti 60ih godina u Europi i SAD – preispitivanje i proširenje pojma umjetnosti – povratak figuracije (novi realizam, pop art, hiperrealizam) – istraživanje nove vizualne percepcije i paradigme (op art, kinetička umjetnost, minimalizam, land art, site-specific art) Demistifikacija pojma umjetnosti i dematerijalizacija umjetničkog objekta – bihevioralna umjetnost, heppening, performans, fluxus, stari i novi mediji (video, fotografija), intermedia, konceptualna umjetnost (1970e)
12	**POSTMODERNA** Postavangarda 1980-ih i 1990-ih godina – talijanska transavangarda, njemački novi divlji, suvremeni eklekticizam, bad-painting, nova britanska skulptura, strategija instalacije, pastiš/aproprijacija, umjetnost identiteta
13	Povijest umjetnosti XX. stoljeća u Hrvatskoj: slikarstvo, grafički dizajn i fotografija
14	Povijest umjetnosti 20. stoljeća u Hrvatskoj: kiparstvo i arhitektura
15	Sinteza gradiva

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Studenti/ce će moći: - prepoznati osobine stilskih pravaca 20. stoljeća	Slušanje predavanja koja obuhvaćaju osnovna problemska čvorišta, mjesta i linije umjetnosti 20. stoljeća. Čitanje tekstova iz zadane literature. Izrada i izlaganje seminarskog rada na temu iz nacionalne povijesti umjetnosti 20. stoljeća. Rasprava i analiziranje pojedinih djela i	Predavanja Čitanje zadane literature i studiranje gradiva za kolokvije Individualni rad: izrada i prezentacija seminarskog rada na zadanu temu Rasprava	Kontinuirana provjera znanja: dva kolokvija Pismeni ispit Seminarski rad
- primijeniti metodu likovne analize na pojedina djela te		Individualni rad: izrada i prezentacija seminarskog rada na	Seminarski rad

identificirati njihovu stilsku, povijesnu i kronološku pripadnost nekom od umjetničkih pravaca 20. stoljeća	identificiranje njihove stilske, povijesne i kronološke pripadnosti, od rane modernosti, preko povijesne avangarde i zrele moderne do neo- i post-avangarde te fenomena postmodernizma. Provjera znanja kroz pisanje dva kolokvija iz odslušanog gradiva te završni pismeni ispit.	zadanu temu Čitanje zadane literature i istraživanje gradiva za seminar Rasprava	
- samostalno istraživati i kritički prosuđivati nacionalnu umjetnost 20. stoljeća		Individualni rad: izrada i prezentacija seminarskog rada na zadanu temu Čitanje zadane literature i istraživanje gradiva za seminar	Seminarski rad